

ΟΔΗΓΙΑ 2002/63/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Ιουλίου 2002

για την καθιέρωση κοινοτικών μεθόδων δειγματοληψίας για τον επίσημο έλεγχο των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω σε προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης και την κατάργηση της οδηγίας 79/700/ΕΟΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 76/895/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1976, περί του καθορισμού της μέγιστης περιεκτικότητας για τα κατάλοιπα των φυτοφαρμάκων επί και εντός των οπωροκηπευτικών⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/57/ΕΚ της Επιτροπής⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6,

την οδηγία 86/362/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1986, που αφορά τον καθορισμό των ανωτάτων περιεκτικότητων για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω στα σιτηρά⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/42/ΕΚ της Επιτροπής⁽⁴⁾, και ιδίως το άρθρο 8,

την οδηγία 86/363/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1986, που αφορά τον καθορισμό των ανωτάτων περιεκτικότητων για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων πάνω και μέσα στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης⁽⁵⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/42/ΕΚ, και ιδίως το άρθρο 8,

την οδηγία 90/642/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1990, που αφορά τον καθορισμό των ανωτάτων περιεκτικότητων για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων επάνω ή μέσα σε ορισμένα προϊόντα φυτικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των οπωροκηπευτικών⁽⁶⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/42/ΕΚ, και ιδίως το άρθρο 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι οδηγίες 76/895/ΕΟΚ, 86/362/ΕΟΚ, 86/363/ΕΟΚ και 90/642/ΕΟΚ προβλέπουν ότι οι επίσημοι έλεγχοι πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση των ανωτάτων ορίων υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω στα προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης και ότι πρέπει να καθοριστούν κοινοτικές μέθοδοι δειγματοληψίας από την Επιτροπή.

(2) Με την οδηγία 79/700/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 1979, περί καθορισμού κοινοτικών μεθόδων δειγματοληψίας για τον επίσημο έλεγχο των καταλοίπων φυτοφαρμάκων επί και εντός των οπωροκηπευτικών⁽⁷⁾, θεσπίστηκαν μέθοδοι δειγματοληψίας για τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων στα οπωροκηπευτικά.

(3) Είναι σκόπιμο οι μέθοδοι αυτές να ενημερωθούν ώστε να συμβαδίζουν με την τεχνική πρόοδο και να θεσπιστούν μέθοδοι δειγματοληψίας για υπολείμματα φυτοφαρμάκων σε προϊόντα ζωικής προέλευσης, καθώς και σε άλλα προϊόντα φυτικής προέλευσης.

(4) Στα πλαίσια της Επιτροπής του Codex Alimentarius⁽⁸⁾ αναπτύχθηκαν και έχουν συμφωνηθεί μέθοδοι δειγματοληψίας για τον προσδιορισμό υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης των ανωτάτων ορίων υπολειμμάτων (ΑΟΥ). Η Κοινότητα υποστήριξε και επικύρωσε τις προταθείσες μεθόδους. Είναι σκόπιμο, οι υφιστάμενες μέθοδοι δειγματοληψίας να αντικατασταθούν από εκείνες που αναπτύχθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της Επιτροπής του Codex Alimentarius.

(5) Συνεπώς, η οδηγία 79/700/ΕΟΚ πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από την παρούσα οδηγία.

(6) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στη δειγματοληψία προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης για να προσδιοριστεί το επίπεδο των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων για τους σκοπούς των οδηγιών 76/895/ΕΟΚ, 86/362/ΕΟΚ, 86/363/ΕΟΚ και 90/642/ΕΟΚ και δεν επηρεάζουν τη στρατηγική της δειγματοληψίας, τα επίπεδα και τη συχνότητα της δειγματοληψίας όπως ορίζεται στα παραρτήματα III και IV της οδηγίας 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου⁽⁹⁾ περί λήψεως μέτρων ελέγχου για ορισμένες ουσίες και τα κατάλοιπά τους σε ζώνα ζώα και στα προϊόντα τους.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη απαιτούν οι δειγματοληψίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 της οδηγίας 76/895/ΕΟΚ, στο άρθρο 8 της οδηγίας 86/362/ΕΟΚ, στο άρθρο 8 της οδηγίας 86/363/ΕΟΚ και στο άρθρο 6 της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις μεθόδους που περιγράφονται στο παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

⁽⁸⁾ Κείμενο CAG/GL 33-1999 της επιτροπής του Codex Alimentarius, FAO, Ρώμη. ftp://ftp.fao.org/codex/standard/volume2a/en/GL_033e.pdf.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 125 της 23.5.1996, σ. 10.

⁽¹⁾ ΕΕ L 340 της 9.12.1976, σ. 26.

⁽²⁾ ΕΕ L 244 της 29.9.2000, σ. 76.

⁽³⁾ ΕΕ L 221 της 7.8.1986, σ. 37.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 134 της 22.5.2002, σ. 36.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 221 της 7.8.1986, σ. 43.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 350 της 14.12.1990, σ. 71.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 207 της 15.8.1979, σ. 26.

Άρθρο 3

Η οδηγία 79/700/ΕΟΚ καταργείται.

Οι αναφορές που γίνονται στην οδηγία η οποία καταργείται θεωρείται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2003. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Οι διατάξεις αυτές όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή θεσπίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 5

Ο παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την έβδομη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2002.

Για την Επιτροπή

David BYRNE

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΟΥ

1. ΣΤΟΧΟΣ

Τα δείγματα που προορίζονται για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω στα σιτηρά, στα οπωροκηπευτικά και στα προϊόντα ζωικής προέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις μεθόδους που περιγράφονται κατωτέρω.

Στόχος των εν λόγω διαδικασιών δειγματοληψίας είναι η λήψη αντιπροσωπευτικού δείγματος από μια προς ανάλυση παρτίδα για τον έλεγχο της τήρησης των ανωτάτων ορίων υπολειμμάτων (ΑΟΥ) για φυτοφάρμακα που προβλέπονται στα παραρτήματα των οδηγιών 76/895/ΕΟΚ, 86/362/ΕΟΚ, 86/363/ΕΟΚ και 90/642/ΕΟΚ και, ελλείψει κοινοτικών ΑΟΥ, άλλων ΑΟΥ, όπως εκείνα που ορίζονται από την επιτροπή του Codex Alimentarius. Στις θεσπιζόμενες μεθόδους και διαδικασίες έχουν ενσωματωθεί οι συνιστώμενες από την Επιτροπή του Codex Alimentarius.

2. ΑΡΧΕΣ

Τα κοινοτικά ΑΟΥ βασίζονται σε στοιχεία ορθής γεωργικής πρακτικής και τα ακατέργαστα προϊόντα, καθώς και τρόφιμα που προέρχονται από αυτά, τα οποία τηρούν τα ΑΟΥ θεωρούνται ως τοξικολογικά αποδεκτά.

Στον καθορισμό ΑΟΥ για τα διάφορα φυτικά ή γαλακτοκομικά προϊόντα ή προϊόντα αυγών λαμβάνεται υπόψη το μέγιστο επίπεδο που αναμένεται να υπάρχει σε ένα σύνθετο δείγμα, το οποίο προέρχεται από πολλές μονάδες του επεξεργασμένου προϊόντος και νοείται ότι αντιπροσωπεύει το μέσο επίπεδο υπολειμμάτων σε μια παρτίδα. Στον καθορισμό ΑΟΥ για το κρέας και τα πουλερικά λαμβάνεται υπόψη το μέγιστο επίπεδο που αναμένεται να υπάρχει στους ιστούς μεμονωμένων ζώων ή πτηνών μετά από επεξεργασία τους.

Κατά συνέπεια, τα ΑΟΥ για το κρέας και τα πουλερικά έχουν εφαρμογή σε συνολικό δείγμα προερχόμενο από ένα μεμονωμένο πρωταρχικό δείγμα, ενώ τα ΑΟΥ για τα φυτικά, γαλακτοκομικά και τα προϊόντα αυγών έχουν εφαρμογή σε σύνθετο συνολικό δείγμα προερχόμενο από ένα έως δέκα πρωταρχικά δείγματα.

3. ΟΡΙΣΜΟΙ

Αναλυτική ποσότητα

Αντιπροσωπευτική ποσότητα υλικού λαμβανόμενη από το αναλυτικό δείγμα, κατάλληλου μεγέθους για τη μέτρηση της συγκέντρωσης των υπολειμμάτων.

Σημείωση: Για τη λήψη της αναλυτικής ποσότητας μπορεί να χρησιμοποιηθεί όργανο δειγματοληψίας.

Αναλυτικό δείγμα

Το υλικό που παρασκευάζεται για ανάλυση από το εργαστηριακό δείγμα, με διαχωρισμό του προς ανάλυση τμήματος του προϊόντος ⁽¹⁾, ⁽²⁾ και στη συνέχεια ανάμιξη, άλεση, κατάτμηση κ.λπ. για τη λήψη αναλυτικών ποσοτήτων με το ελάχιστο δειγματοληπτικό σφάλμα.

Σημείωση: Η παρασκευή του αναλυτικού δείγματος πρέπει να αντικατοπτρίζει τη διαδικασία που χρησιμοποιείται στον καθορισμό ΑΟΥ και, επομένως, το προς ανάλυση τμήμα του προϊόντος μπορεί να περιλαμβάνει και μέρη τα οποία κανονικά δεν καταναλώνονται.

Συνολικό δείγμα

Στην περίπτωση προϊόντων εκτός κρέατος και πουλερικών, το αποτέλεσμα της συνένωσης και καλής ανάμιξης των πρωταρχικών δειγμάτων που λαμβάνονται από μια παρτίδα. Στην περίπτωση του κρέατος και των πουλερικών, το πρωταρχικό δείγμα θεωρείται ως ισοδύναμο με το συνολικό δείγμα.

Σημειώσεις: α) Τα πρωταρχικά δείγματα πρέπει να περιέχουν επαρκές υλικό ώστε να υπάρχει η δυνατότητα λήψης όλων των εργαστηριακών δειγμάτων από το συνολικό δείγμα.

β) Όταν κατά τη συλλογή του ή των πρωταρχικών δειγμάτων παρασκευάζονται ξεχωριστά εργαστηριακά δείγματα, το συνολικό δείγμα είναι το ιδεατό άθροισμα των εργαστηριακών δειγμάτων κατά τη στιγμή της λήψης των δειγμάτων από την παρτίδα.

Εργαστηριακό δείγμα

Το δείγμα που αποστέλλεται ή λαμβάνεται από το εργαστήριο. Αντιπροσωπευτική ποσότητα υλικού λαμβανόμενη από το συνολικό δείγμα.

Σημειώσεις: α) Το εργαστηριακό δείγμα μπορεί να είναι ολόκληρο ή μέρος του συνολικού δείγματος.

β) Οι μονάδες δεν πρέπει να κόβονται ή να θραύονται κατά την παρασκευή του ή των εργαστηριακών δειγμάτων, εκτός και όταν στον πίνακα 3 προβλέπεται η υποδιαίρεση των μονάδων.

γ) Μπορούν να παρασκευάζονται επαναληπτικά εργαστηριακά δείγματα.

⁽¹⁾ Ταξινόμηση τροφίμων της ΕΕ: παράρτημα I της οδηγίας 86/362/ΕΟΚ και παράρτημα I της οδηγίας 86/363/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκαν από την οδηγία 93/57/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 211 της 23.8.1993, σ. 1) και παράρτημα I της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 95/38/ΕΚ (ΕΕ L 197 της 22.8.1995, σ. 14).

⁽²⁾ Τμήμα προϊόντων για τα οποία ισχύουν τα ανώτατα όρια: παράρτημα I της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 95/38/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 211 της 23.8.1993, σ. 6).

Παρτίδα

Ποσότητα τροφίμου παραδιδόμενη όλη μαζί και για την οποία ο δειγματολήπτης γνωρίζει, ή μπορεί να υποθέσει, ότι έχει ομοιόμορφα χαρακτηριστικά, όπως προέλευση, παραγωγός, ποικιλία, συσκευαστής, τύπος συσκευασίας, ενδείξεις, αποστολέας, κ.λπ. Ύποπτη παρτίδα είναι εκείνη η οποία, για οποιοδήποτε λόγο, δημιουργεί υπόνοιες ότι περιέχει υπερβολική ποσότητα υπολειμμάτων. Μη ύποπτη παρτίδα είναι εκείνη για την οποία δεν υπάρχει κανένας λόγος να αναφύουν υπόνοιες ότι μπορεί να περιέχει υπερβολική ποσότητα υπολειμμάτων.

- Σημειώσεις:
- a) Όταν αποστολή (φορτίο) αποτελείται από παρτίδες που μπορούν να αναγνωριστούν ως προερχόμενες από διάφορους παραγωγούς κ.λπ., κάθε παρτίδα θα πρέπει να εξετάζεται ξεχωριστά.
 - β) Μια αποστολή μπορεί να αποτελείται από μία ή περισσότερες παρτίδες.
 - γ) Όταν το μέγεθος ή τα όρια κάθε παρτίδας σε μια μεγάλη αποστολή δεν μπορούν να εντοπιστούν εύκολα, κάθε μονάδα από μια σειρά βγαζιών, φορτηγών, αμαριών πλοίου, κ.λπ., μπορεί να θεωρηθεί ως ξεχωριστή παρτίδα.
 - δ) Μια παρτίδα μπορεί να αναμειχθεί π.χ. με διεργασίες διαλογής ή μεταποίησης.

Πρωταρχικό δείγμα/στοιχειώδες δείγμα

Μία ή περισσότερες μονάδες λαμβανόμενες από μία θέση σε μια παρτίδα.

- Σημειώσεις:
- a) Η θέση από την οποία λαμβάνεται ένα πρωταρχικό δείγμα στην παρτίδα θα πρέπει να επιλέγεται τυχαίως, όταν όμως αυτό είναι πρακτικώς αδύνατο, θα πρέπει να λαμβάνεται από τυχαία θέση στα προσβάσιμα μέρη της παρτίδας.
 - β) Ο αριθμός των μονάδων που απαιτούνται για ένα πρωταρχικό δείγμα θα πρέπει να προσδιορίζεται από το ελάχιστο μέγεθος και τον αριθμό των απαιτούμενων εργαστηριακών δειγμάτων.
 - γ) Για φυτικά, γαλακτοκομικά ή προϊόντα αυγού, όταν από μια παρτίδα λαμβάνονται περισσότερα του ενός πρωταρχικά δείγματα, καθένα από αυτά θα πρέπει συμβάλλει σε ίση σχετικά αναλογία στο σχηματισμό του συνολικού δείγματος.
 - δ) Μονάδες μπορούν να κατανέμονται τυχαίως σε επαναληπτικά εργαστηριακά δείγματα κατά το χρόνο συλλογής του ή των πρωταρχικών δειγμάτων, σε περιπτώσεις όπου οι μονάδες είναι μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους και η ανάμειξη του συνολικού δείγματος δεν θα έκανε το ή τα εργαστηριακά δείγματα πιο αντιπροσωπευτικά ή όπου οι μονάδες (π.χ. αυγά, μαλακά φρούτα) είναι ενδεχόμενο να πάθουν ζημιά από την ανάμειξη.
 - ε) Όταν κατά τη διάρκεια φόρτωσης ή εκφόρτωσης μιας παρτίδας λαμβάνονται κατά διαστήματα πρωταρχικά δείγματα, η «θέση» δειγματοληψίας είναι ένα σημείο τη φορά.
 - στ) Οι μονάδες δεν πρέπει να κόβονται ή να θραύονται κατά την παρασκευή του ή των πρωταρχικών δειγμάτων, εκτός και όταν στον πίνακα 3 προβλέπεται η υποδιαίρεση των μονάδων.

Δείγμα

Μία ή περισσότερες μονάδες επιλεγόμενες από έναν πληθυσμό μονάδων ή ποσότητα υλικού επιλεγόμενη από μια μεγαλύτερη ποσότητα υλικού. Για τους σκοπούς των εν λόγω συστάσεων, αντιπροσωπευτικό δείγμα νοείται ως αντιπροσωπευτικό της παρτίδας, του συνολικού δείγματος, του ζώου κ.λπ., βάσει της περιεκτικότητάς του σε υπολείμματα φυτοφαρμάκων και όχι κατ' ανάγκη βάσει άλλων χαρακτηριστικών.

Δειγματοληψία

Η διαδικασία που χρησιμοποιείται για τη λήψη και σύσταση ενός δείγματος.

Όργανο δειγματοληψίας

- i) Εργαλείο, όπως σέσουλα, κουτάλα, τρυπητήρι, μαχαίρι ή αιχμηρή ράβδος, που χρησιμοποιείται για τη λήψη μιας μονάδας από συνολικό δείγμα, από συσκευασίες (όπως βαρέλια, μεγάλα κεφάλια τυριού) ή από μονάδες κρέατος ή πουλερικών που είναι πολύ μεγάλες για να ληφθούν ως πρωταρχικά δείγματα.
- ii) Εργαλείο, όπως π.χ. ένα ειδικό κουτί με πλέγμα, που χρησιμοποιείται για την παρασκευή εργαστηριακού δείγματος από συνολικό δείγμα ή για τη λήψη αναλυτικής ποσότητας από αναλυτικό δείγμα.

- Σημειώσεις:
- a) Ειδικά όργανα δειγματοληψίας περιγράφονται από πρότυπα ISO ⁽³⁾, ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾ και IDF ⁽⁶⁾.
 - β) Για υλικά όπως ασυσκευάστα φύλλα, ως όργανο δειγματοληψίας μπορούν να θεωρηθούν και τα χέρια του δειγματολήπτη.

⁽³⁾ Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, 1979. Διεθνές Πρότυπο ISO 950: Σιτηρά – Δειγματοληψία (σε κόκκους).

⁽⁴⁾ Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, 1979. Διεθνές Πρότυπο ISO 951: Όσπρια σε σάκους – Δειγματοληψία.

⁽⁵⁾ Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, 1980. Διεθνές Πρότυπο ISO 1839: Δειγματοληψία – Τσάι.

⁽⁶⁾ Διεθνής Γαλακτοκομική Ομοσπονδία, 1995. Διεθνές Πρότυπο IDF 50C: Μέθοδοι δειγματοληψίας για γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα.

Δειγματολήπτης

Πρόσωπο εκπαιδευμένο σε διαδικασίες δειγματοληψίας και, όπου απαιτείται, εξουσιοδοτημένο από τις αρμόδιες αρχές για τη λήψη δειγμάτων.

Σημείωση: Ο δειγματολήπτης είναι υπεύθυνος για όλες τις διαδικασίες που καταλήγουν και περιλαμβάνουν την παρασκευή, συσκευασία και μεταφορά του ή των εργαστηριακών δειγμάτων. Ο δειγματολήπτης πρέπει να κατανοεί ότι η συνεπής τήρηση των καθορισμένων διαδικασιών δειγματοληψίας είναι αναγκαία, να παρέχει πλήρη τεκμηρίωση για τα δείγματα και να συνεργάζεται στενά με το εργαστήριο.

Μέγεθος δείγματος

Ο αριθμός των μονάδων ή η ποσότητα υλικού, που συνιστούν το δείγμα.

Μονάδα

Η μικρότερη διακριτή ποσότητα σε μια παρτίδα, η οποία πρέπει να λαμβάνεται για το σχηματισμό του όλου ή μέρους πρωταρχικού δείγματος.

Σημειώσεις: Οι μονάδες θα πρέπει να ταυτοποιούνται ως εξής.

- α) Φρέσκα φρούτα και λαχανικά. Κάθε ολόκληρο φρούτο, λαχανικό ή φυσική δέσμη από αυτά (π.χ. σταφύλια) θα πρέπει να αποτελούν μια μονάδα, εκτός κι όταν είναι μικρά. Οι μονάδες συσκευασμένων μικρών προϊόντων μπορούν να ταυτοποιούνται σύμφωνα με το στοιχείο δ) παρακάτω. Όπου μπορεί να χρησιμοποιηθεί όργανο δειγματοληψίας χωρίς καταστροφή του υλικού, οι μονάδες μπορούν να δημιουργούνται με το μέσο αυτό. Μεμονωμένα αυγά, φρέσκα φρούτα ή λαχανικά πρέπει να κόβονται ή να θραύονται για την παρασκευή μονάδων.
- β) Μεγάλα ζώα ή μέρη ή όργανα αυτών. Τμήμα, ή το σύνολο, συγκεκριμένου μέρους ή οργάνου θα πρέπει να αποτελεί μια μονάδα. Τα μέρη ή τα όργανα μπορούν να κόβονται για το σχηματισμό μονάδων.
- γ) Μικρά ζώα ή μέρη ή όργανα αυτών. Κάθε ολόκληρο ζώο ή πλήρες μέρος ή όργανο του ζώου μπορεί να αποτελεί μια μονάδα. Σε περίπτωση συσκευασίας, οι μονάδες μπορούν να ταυτοποιούνται σύμφωνα με το στοιχείο δ) παρακάτω. Όταν μπορεί να χρησιμοποιηθεί όργανο δειγματοληψίας χωρίς να θιγούν τα υπολείμματα, οι μονάδες μπορούν να δημιουργούνται με το μέσο αυτό.
- δ) Συσκευασμένα υλικά. Ως μονάδες θα πρέπει να λαμβάνονται οι πιο μικρές διακριτές συσκευασίες. Όταν οι πιο μικρές συσκευασίες είναι πολύ μεγάλες, η δειγματοληψία θα πρέπει να πραγματοποιείται ως χύμα, όπως αναφέρεται στο στοιχείο ε) παρακάτω. Όταν οι πιο μικρές συσκευασίες είναι πολύ μικρές, τη μονάδα μπορεί να αποτελεί ένα πακέτο συσκευασιών.
- ε) Χύμα υλικά και μεγάλες συσκευασίες (όπως βαρέλια, κεφάλια τυρι κ.λπ.), τα οποία μεμονωμένα είναι πολύ μεγάλα για να ληφθούν ως πρωταρχικά δείγματα. Οι μονάδες δημιουργούνται με όργανο δειγματοληψίας.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ (?)**4.1. Προφυλάξεις**

Σε οποιοδήποτε στάδιο πρέπει να παρεμποδίζεται η τυχόν μόλυνση ή φθορά των δειγμάτων, διότι αυτό μπορεί να επηρεάσει τα αναλυτικά αποτελέσματα. Σε κάθε υπό έλεγχο παρτίδα πρέπει να γίνεται ξεχωριστή δειγματοληψία.

4.2. Συγκέντρωση πρωταρχικών δειγμάτων

Ο ελάχιστος αριθμός πρωταρχικών δειγμάτων που πρέπει να λαμβάνονται από μια παρτίδα προσδιορίζεται από τον πίνακα 1 ή από τον πίνακα 2 στην περίπτωση ύποπτης παρτίδας κρέατος ή πουλερικών. Κάθε πρωταρχικό δείγμα θα πρέπει να λαμβάνεται από τυχαίως επιλεγόμενη θέση στην παρτίδα, όσο αυτό είναι δυνατόν. Τα πρωταρχικά δείγματα πρέπει να αποτελούνται από επαρκές υλικό για τη λήψη του ή των εργαστηριακών δειγμάτων που απαιτούνται από την παρτίδα.

Σημείωση: Όργανα δειγματοληψίας που απαιτούνται για κόκκους⁽⁸⁾ όσπρια⁽⁹⁾ και τσάι⁽¹⁰⁾ περιγράφονται σε συστάσεις του ISO ενώ εκείνα που απαιτούνται για γαλακτοκομικά προϊόντα⁽¹¹⁾ περιγράφονται από την IDF.

Πίνακας 1**Ελάχιστος αριθμός πρωταρχικών δειγμάτων που πρέπει να λαμβάνονται από μια παρτίδα**

	Ελάχιστος αριθμός πρωταρχικών δειγμάτων που πρέπει να ληφθούν από την παρτίδα
α) Κρέας και πουλερικά	
μη ύποπτη παρτίδα	1
ύποπτη παρτίδα	Προσδιορίζεται σύμφωνα με τον πίνακα 2

(?) Εφόσον απαιτείται, μπορούν να υιοθετηθούν οι συστάσεις του ISO για τη δειγματοληψία στηρών (βλέπε υποσημείωση 3) ή άλλα είδη μεταφερόμενα χύμα.

(8) Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, 1979. Διεθνές Πρότυπο ISO 950: Σιτηρά – Δειγματοληψία (σε κόκκους).

(9) Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, 1979. Διεθνές Πρότυπο ISO 951: Όσπρια σε σάκους – Δειγματοληψία.

(10) Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, 1980. Διεθνές Πρότυπο ISO 1839: Δειγματοληψία – Τσάι.

(11) Μέθοδοι δειγματοληψίας για γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα. Διεθνής Γαλακτοκομική Ομοσπονδία 1995, Διεθνές πρότυπο IDF 50C:

	Ελάχιστος αριθμός πρωταρχικών δειγμάτων που πρέπει να ληφθούν από την παρτίδα
β) Άλλα προϊόντα	
i) Προϊόντα, συσκευασμένα ή χύμα, τα οποία μπορούν να θεωρηθούν ως καλώς αναμειγμένα ή ομοιογενή	1 (μια παρτίδα μπορεί να αναμειχθεί π.χ. με διαλογή ή μεταποίηση)
ii) Προϊόντα, συσκευασμένα ή χύμα, τα οποία δεν μπορούν να θεωρηθούν ως καλώς αναμειγμένα ή ομοιογενή	Για προϊόντα αποτελούμενα από μεγάλες μονάδες, τα οποία είναι πρωτογενή τρόφιμα φυτικής προέλευσης μόνο, ο ελάχιστος αριθμός των πρωταρχικών δειγμάτων θα πρέπει να είναι σύμφωνος με τον ελάχιστο αριθμό των μονάδων που απαιτούνται για το εργαστηριακό δείγμα (βλέπε πίνακα 4)
ή	
βάρος παρτίδας, kg	
< 50	3
50-500	5
> 500	10
ή	
αριθμός μεταλλικών κουτιών, χαρτοκιβωτίων ή άλλων περιεκτών στην παρτίδα	
1-25	1
26-100	5
> 100	10

Πίνακας 2

Αριθμός τυχαίως επιλεγμένων πρωταρχικών δειγμάτων που απαιτούνται για μια δεδομένη πιθανότητα ανεύρεσης ενός τουλάχιστον μη συμβατού δείγματος σε μια παρτίδα κρέατος ή πουλερικών, για ένα δεδομένο ποσοστό ύπαρξης μη συμβατών υπολειμμάτων στην παρτίδα

Ποσοστό ύπαρξης μη συμβατών υπολειμμάτων στην παρτίδα	Ελάχιστος αριθμός δειγμάτων (n ₁) που απαιτούνται για τον εντοπισμό μη συμβατών υπολειμμάτων με πιθανότητα:		
	90 %	95 %	99 %
%			
90	1	—	2
80	—	2	3
70	2	3	4
60	3	4	5
50	4	5	7

Ποσοστό ύπαρξης μη συμβατών υπολειμμάτων στην παρτίδα	Ελάχιστος αριθμός δειγμάτων (n ₀) που απαιτούνται για τον εντοπισμό μη συμβατών υπολειμμάτων με πιθανότητα:		
40	5	6	9
35	6	7	11
30	7	9	13
25	9	11	17
20	11	14	21
15	15	19	29
10	22	29	44
5	45	59	90
1	231	299	459
0,5	460	598	919
0,1	2 301	2 995	4 603

Σημειώσεις: α) Ο πίνακας υποθέτει τυχαία δειγματοληψία.

β) Όταν ο αριθμός των πρωταρχικών δειγμάτων που εμφανίζεται στον πίνακα 2 είναι μεγαλύτερος του 10 % περίπου των μονάδων στο σύνολο της παρτίδας, ο αριθμός των λαμβανόμενων πρωταρχικών δειγμάτων μπορεί να είναι μικρότερος και θα πρέπει να υπολογίζεται ως εξής:

$$n = n_0 / ((1 + (n_0 - 1)) / N)$$

όπου:

n = ελάχιστος αριθμός πρωταρχικών δειγμάτων που πρέπει να ληφθούν

n₀ = αριθμός πρωταρχικών δειγμάτων που δίδεται στον πίνακα 2

N = αριθμός μονάδων που μπορούν να αποτελέσουν ένα πρωταρχικό δείγμα στην παρτίδα.

γ) Όταν ληφθεί ένα μόνο πρωταρχικό δείγμα, η πιθανότητα εντοπισμού τυχόν μη συμβατότητας είναι παρόμοια με το ποσοστό ύπαρξης μη συμβατών υπολειμμάτων.

δ) Για ακριβείς ή εναλλακτικές πιθανότητες, ή για διαφορετικό ποσοστό ύπαρξης μη συμβατότητας, ο αριθμός των προς λήψη δειγμάτων μπορεί να υπολογιστεί από τον τύπο:

$$1 - p = (1 - i)^n$$

όπου p είναι η πιθανότητα και i είναι το ποσοστό ύπαρξης μη συμβατών υπολειμμάτων στην παρτίδα (και τα δύο εκφράζονται ως κλάσματα, όχι σε εκατοστιαία ποσοστά), και n είναι ο αριθμός των δειγμάτων.

4.3. Ετοιμασία του συνολικού δείγματος

Οι διαδικασίες για το κρέας και τα πουλερικά περιγράφονται στον πίνακα 3. Κάθε πρωταρχικό δείγμα θεωρείται ως ξεχωριστό συνολικό δείγμα.

Οι διαδικασίες για τα φυτικά, τα γαλακτοκομικά και τα προϊόντα αυγού περιγράφονται στους πίνακες 4 και 5. Τα πρωταρχικά δείγματα θα πρέπει να ενώνονται και να αναμειγνύονται καλά, εφόσον είναι δυνατόν, για το σχηματισμό του συνολικού δείγματος.

Όταν η ανάμειξη για το σχηματισμό του συνολικού δείγματος δεν ενδεικνύεται ή είναι πρακτικά αδύνατη, μπορεί να ακολουθηθεί η παρακάτω εναλλακτική διαδικασία. Όταν οι μονάδες μπορεί να καταστραφούν (και τα υπολείμματα μπορεί να επηρεαστούν) από τις διαδικασίες της ανάμειξης ή διαίρεσης του συνολικού δείγματος, ή όταν μεγάλες μονάδες δεν μπορούν να αναμειχθούν για τη λήψη πιο ομοιόμορφης κατανομής υπολειμμάτων, οι μονάδες θα πρέπει να κατανέμονται τυχαίως σε επαναληπτικά εργαστηριακά δείγματα κατά το χρόνο της λήψης των πρωταρχικών δειγμάτων. Στην περίπτωση αυτή, το αποτέλεσμα που θα ληφθεί υπόψη θα πρέπει να είναι ο μέσος όρος των έγκυρων αποτελεσμάτων που λαμβάνονται από τα αναλυθέντα εργαστηριακά δείγματα.

Πίνακας 3

Κρέας και πουλερικά: περιγραφή πρωταρχικών δειγμάτων και ελάχιστο μέγεθος εργαστηριακών δειγμάτων

	Κατάταξη είδους (*)	Παραδείγματα	Φύση του προς λήψη πρωταρχικού δείγματος	Ελάχιστο μέγεθος κάθε εργαστηριακού δείγματος
Πρωτογενή τρόφιμα ζωικής προέλευσης				
1.	Κρέατα θηλαστικών Σημείωση: Για την εφαρμογή ΑΟΥ για υδατοδιαλυτά φυτοφάρμακα, τα δείγματα πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με το μέρος 2 κατωτέρω.			
1.1.	Μεγάλα θηλαστικά, ολόκληρο ή μισά σφάγια, συνήθως ≥ 10 kg	Βοοειδή, αρνιά, χοίροι	Ολόκληρο ή μέρος του διαφράγματος, συμπληρούμενο από αυχενικό μυ, εάν είναι αναγκαίο	0,5 kg
1.2.	Μικρά θηλαστικά, ολόκληρο σφάγιο	Κουνέλια	Ολόκληρο σφάγιο ή σπίσθια	0,5 kg μετά την αφαίρεση του δέρματος και των οστών
1.3.	Μέρη κρέατος θηλαστικών, σχετικά φρέσκο/ψυγμένο/κατεψυγμένο, συσκευασμένο ή άλλως	Τέταρτα, μπριζόλες, φιλέτα, ωμοπλάτες	Ολόκληρη(-ες) μονάδα(-ες) ή τμήμα μεγάλης μονάδας	0,5 kg μετά την αφαίρεση των οστών
1.4.	Μέρη κρέατος θηλαστικών, συνολικώς κατεψυγμένου	Τέταρτα, μπριζόλες	Ή κατεψυγμένο δείγμα υλικού αντιστοιχούντος σε τομή του περιέκτη ή το σύνολο (ή τμήματα) μεμονωμένων μερών κρέατος	0,5 kg μετά την αφαίρεση των οστών
2.	Λίπη θηλαστικών, λίπος σφαγίων Σημείωση: Δείγματα λίπους λαμβανόμενα όπως περιγράφεται στα μέρη 2.1, 2.2 και 2.3 μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διαπιστωθεί αν το λίπος, ή ολόκληρο το προϊόν, είναι σύμφωνο με τα αντίστοιχα ΑΟΥ.			
2.1.	Μεγάλα θηλαστικά, στη σφαγή, ολόκληρο ή μισό σφάγιο, συνήθως < 10 kg	Βοοειδή, αρνιά, χοίροι	Νεφρικό, κοιλιακό ή υποδόριο λίπος ληφθέν από ένα ζώο	0,5 kg
2.2.	Μικρά θηλαστικά, στη σφαγή, ολόκληρο ή μισό σφάγιο, ≥ 10 kg		Κοιλιακό ή υποδόριο λίπος από ένα ή περισσότερα ζώα	0,5 kg
2.3.	Μέρη κρέατος θηλαστικών	Πόδια, μπριζόλες, φιλέτα	Ή ορατό λίπος, αποξεόμενο από τη μονάδα(-ες) ή ολόκληρη(-ες) μονάδα(-ες) ή τμήματα ολόκληρης(-ων) μονάδας(-ων), όταν το λίπος δεν είναι αποξέσιμο	0,5 kg 2 kg
2.4.	Λιπαρός ιστός θηλαστικών εν γένει		Μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας από τρεις τουλάχιστον θέσεις	0,5 kg
3.	Εντόσθια θηλαστικών			
3.1.	Συκώτι θηλαστικών φρέσκο, ψυγμένο, κατεψυγμένο		Ολόκληρο(-α) συκώτι(-α) ή μέρος συκωτιού	0,4 kg

	Κατάταξη είδους (!)	Παραδείγματα	Φύση του προς λήψη πρωταρχικού δείγματος	Ελάχιστο μέγεθος κάθε εργαστηριακού δείγματος
3.2.	Νεφρά θηλαστικών φρέσκα, ψυγμένα, κατεψυγμένα		1 ή και τα 2 νεφρά από 1 ή 2 ζώα	0,2 kg
3.3.	Καρδιά θηλαστικών φρέσκια, ψυγμένη, κατεψ/νη		Ολόκληρη(-ες) καρδιά(-ές) ή το τμήμα των κοιλιών μόνον, εάν είναι μεγάλες	0,4 kg
3.4.	Άλλα εντόσθια θηλαστικών φρέσκα, ψυγμένα, κατεψυγμένα		Μέρος ή ολόκληρη μονάδα από 1 ή περισσότερα ζώα ή υλικό από τομή του όλου κατεψυγμένου προϊόντος	0,5 kg
4.	Κρέατα πουλερικών <i>Σημείωση:</i> Για την εφαρμογή ΑΟΥ για υδατοδιαλυτά φυτοφάρμακα, τα δείγματα πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με το μέρος 5 κατωτέρω.			
4.1.	Πτηνά, σφάγιο μεγάλου μεγέθους > 2 kg	Γαλοπούλα, χήνα, κόκορες, καπόνια και πάπιες	Μπούτια, πόδια και άλλο σκούρο κρέας	0,5 kg μετά την αφαίρεση δέρματος και οστών
4.2.	Πτηνά, σφάγιο μεσαίου μεγέθους 500 g — 2 kg	Κότες, φραγκόκοτες, κοτόπουλα	Μπούτια, πόδια ή άλλο σκούρο κρέας από 3 τουλάχιστον πτηνά	0,5 kg μετά την αφαίρεση δέρματος και οστών
4.3.	Πτηνά, σφάγιο μικρού μεγέθους < 500 g σφάγιο	Ορτύκι, περιστέρι	Σφάγια από 6 τουλάχιστον πτηνά	0,2 kg μυϊκού ιστού
4.4.	Μέρη πτηνών φρέσκα, ψυγμένα, κατεψυγμένα συσκευασμένα για λιανική ή χονδρική πώληση	Πόδια, τέταρτα, στήθος και περσούρες	Συσκευασμένες ή μεμονωμένες μονάδες	0,5 kg μετά την αφαίρεση δέρματος και οστών
5.	Λίπη πουλερικών, λίπος σφαγίων <i>Σημείωση:</i> Δείγματα λίπους λαμβανόμενα όπως περιγράφεται στα μέρη 5.1 και 5.2 μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό της συμβατότητας του λίπους, ή του όλου προϊόντος, με τα αντίστοιχα ΑΟΥ.			
5.1.	Πτηνά, στη σφαγή, ολόκληρο ή μερικό σφάγιο	Κοτόπουλα, γαλοπούλες	Μονάδες κοιλιακού λίπους από 3 τουλάχιστον πτηνά	0,5 kg
5.2.	Μέρη κρέατος πτηνών	Πόδια, στηθούρι	Ή ορατό λίπος, αποξέσιμο από τη μονάδα(-ες) ή ολόκληρη(-ες) μονάδα(-ες) ή τμήματα ολόκληρης(-ων) μονάδας(-ων), όταν το λίπος δεν είναι αποξέσιμο	0,5 kg 2 kg
5.3.	Λιπαρός ιστός πτηνών εν γένει		Μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας από τρεις τουλάχιστον θέσεις	0,5 kg

	Κατάταξη είδους (!)	Παραδείγματα	Φύση του προς λήψη πρωταρχικού δείγματος	Ελάχιστο μέγεθος κάθε εργαστηριακού δείγματος
6.	Εντόσθια πουλερικών			
6.1.	Εδώδιμα εντόσθια πτηνών, εκτός από λίπος ήπατος χήνας και πάπιας και παρόμοια υψηλής αξίας προϊόντα		Μονάδες από 6 τουλάχιστον πτηνά ή υλικό από τομή του περιέκτη	0,2 kg
6.2.	Λίπος ήπατος χήνας και πάπιας και παρόμοια υψηλής αξίας προϊόντα		Μονάδα από 1 πτηνό ή περιέκτη	0,05 kg

Επεξεργασμένα τρόφιμα ζωικής προέλευσης

7.	<p>Δευτερογενή τρόφιμα ζωικής προέλευσης, ξηραμένα κρέατα.</p> <p>Παράγωγα εδώδιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης, επεξεργασμένα ζωικά λίπη, τετηγμένα ή εξαγχθέντα λίπη.</p> <p>Μεταποιημένα τρόφιμα (ενός συστατικού) ζωικής προέλευσης, με ή χωρίς υλικό συσκευασίας ή δευτερεύοντα συστατικά όπως γευστικοί παράγοντες, μπαχαρικά και αρτύματα, τα οποία είναι συνήθως προσκευασμένα, έτοιμα για κατανάλωση και έχουν υποστεί ή όχι ψήσιμο.</p> <p>Μεταποιημένα τρόφιμα (από πολλά συστατικά) ζωικής προέλευσης, περιλαμβάνονται εδώ τρόφιμα από πολλά συστατικά που περιέχουν συστατικά ζωικής και φυτικής προέλευσης, εάν το(τα) συστατικό(-ά) ζωικής προέλευσης προεξαρχεί(-ουν).</p>			
7.1.	Προϊόντα θηλαστικών ή πτηνών, αλεσμένα, μαγειρεμένα, αποξηραμένα, τηγμένα ή άλλως επεξεργασμένα, συμπεριλαμβανομένων και προϊόντων από πολλά συστατικά	Χοιρομέρι, λουκάνικα, βοδινός κιμάς, πάστα κοτόπουλου	Συσκευασμένες μονάδες ή υλικό από αντιπροσωπευτική τομή του περιέκτη ή μονάδες (συμπεριλαμβανομένων και χυμών, εάν υπάρχουν) λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,5 kg ή 2 kg για περιεχόμενο λίπος < 5 %

(!) Ταξινόμηση τροφίμων της ΕΕ: παράρτημα I της οδηγίας 86/362/ΕΟΚ και παράρτημα I της οδηγίας 86/363/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκαν από την οδηγία 93/57/ΕΟΚ (ΕΕ L 221 της 23.8.1993, σ. 1) και παράρτημα I της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 95/38/ΕΚ (ΕΕ L 197 της 22.8.1995, σ. 14).

Πίνακας 4**Φυτικά προϊόντα: περιγραφή πρωταρχικών δειγμάτων και ελάχιστο μέγεθος εργαστηριακών δειγμάτων**

	Κατάταξη προϊόντος (!)	Παραδείγματα	Είδος του προς λήψη πρωταρχικού δείγματος	Ελάχιστο μέγεθος κάθε εργαστηριακού δείγματος
1.	Όλα τα φρέσκα φρούτα			
1.	Όλα τα φρέσκα λαχανικά, οι πατάτες και τα ζαχαρότευτλα, εκτός από τα χορταρικά			
1.1.	Φρέσκα προϊόντα μικρού μεγέθους, μονάδες εν γένει < 25 g	Ραγοειδή, μιτζέλια, ελιές	Ολόκληρες μονάδες ή συσκευασίες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	1 kg
1.2.	Φρέσκα προϊόντα μεσαίου μεγέθους μονάδες εν γένει 25-250 g	Μήλα, πορτοκάλια	Ολόκληρες μονάδες	1 kg (τουλάχιστον 10 μονάδες)
1.3.	Φρέσκα προϊόντα μεγάλου μεγέθους, μονάδες εν γένει > 250 g	Λάχανα, αγγούρια, σταφύλια (τσαμπιά)	Ολόκληρες μονάδες	1 kg (τουλάχιστον 5 μονάδες)

	Κατάταξη προϊόντος (1)	Παραδείγματα	Είδος του προς λήψη πρωταρχικού δείγματος	Ελάχιστο μέγεθος κάθε εργαστηριακού δείγματος
2.	Όσπρια	Φασόλια, ξηρά μπιζέλια, ξηρά		1 kg
	Δημητριακά	Ρύζι, σάρι		1 kg
	Κάρυα	Εκτός από καρύδες		1 kg
		Καρύδες		5 μονάδες
	Ελαιόσποροι	Φυστίκια		0,5 kg
	Σπόροι για φυτά και γλυκά	Κόκκοι καφέ		0,5 kg
3.	Χορταρικά	Φρέσκος μαϊντανός	Ολόκληρες μονάδες	0,5 kg
		Άλλα, φρέσκα		0,2 kg
	<i>(για ξηρά χορταρικά βλέπε μέρος 4 του παρόντος πίνακα)</i>			
	Μπαχαρικά	Αποξηραμένα	Ολόκληρες μονάδες ή λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,1 kg

Επεξεργασμένα τρόφιμα φυτικής προέλευσης

4.	<p>Δευτερογενή τρόφιμα φυτικής προέλευσης, αποξηραμένα φρούτα, λαχανικά, χορτάρια, αλεσμένα προϊόντα δημητριακών.</p> <p>Παράγωγα προϊόντα φυτικής προέλευσης, τσάι, αφειγήματα, εδώδιμα έλαια, χυμοί και ποικίλα προϊόντα π.χ. μεταποιημένες ελιές και μελάσα από εσπεριδοειδή.</p> <p>Μεταποιημένα τρόφιμα (ενός συστατικού) φυτικής προέλευσης, με ή χωρίς υλικό συσκευασίας ή δευτερεύοντα συστατικά όπως γευστικοί παράγοντες, μπαχαρικά και αρτύματα, τα οποία είναι συνήθως προσυσκευασμένα, έτοιμα για κατανάλωση και έχουν υποστεί ή όχι ψήσιμο.</p> <p>Μεταποιημένα τρόφιμα (από πολλά συστατικά) φυτικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων με συστατικά ζωικής προέλευσης όταν το ή τα συστατικά φυτικής προέλευσης προεξάρχουν, ψωμιά και άλλα προϊόντα σιτηρών που έχουν υποστεί ψήσιμο.</p>			
4.1.	Προϊόντα υψηλής κατά μονάδα αξίας		Συσκευασίες ή μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,1 kg (2)
4.2.	Στερεά προϊόντα μικρού όγκου	Λυκίσκοι, τσάι, αφειγήματα	Συσκευασμένες μονάδες ή μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,2 kg
4.3.	Άλλα στερεά προϊόντα	Ψωμί, αλεύρι, αποξηραμένα φρούτα	Συσκευασμένες μονάδες ή άλλες ολόκληρες, ή μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,5 kg
4.4.	Υγρά προϊόντα	Εδώδιμα έλαια, χυμοί	Συσκευασμένες μονάδες ή μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,5 l ή 0,5 kg

(1) Ταξινόμηση τροφίμων της ΕΕ: παράρτημα I της οδηγίας 86/362/ΕΟΚ και παράρτημα I της οδηγίας 86/363/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκαν από την οδηγία 93/57/ΕΟΚ (ΕΕ L 221 της 23.8.1993, σ. 1) και παράρτημα I της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 95/38/ΕΚ (ΕΕ L 197 της 22.8.1995, σ. 14).

(2) Από προϊόν ιδιαίτερα υψηλής αξίας μπορεί να ληφθεί μικρότερο εργαστηριακό δείγμα, στο πρωτόκολλο όμως δειγματοληψίας θα πρέπει να σημειώνεται ο λόγος για τον οποίο έγινε.

Πίνακας 5

Γαλακτοκομικά και προϊόντα αυγού: περιγραφή πρωταρχικών δειγμάτων και ελάχιστο μέγεθος εργαστηριακών δειγμάτων

	Κατάταξη προϊόντος (1)	Παραδείγματα	Είδος του προς λήψη πρωταρχικού δείγματος	Ελάχιστο μέγεθος κάθε εργαστηριακού δείγματος
--	------------------------	--------------	---	---

Πρωτογενή τρόφιμα ζωικής προέλευσης

1.	Αυγά πουλερικών			
1.1	Αυγά, εκτός ορτυκιού και παρομοίων		Ολόκληρα αυγά	12 ολόκληρα αυγά κότας, 6 ολόκληρα χήνας ή πάπιας
1.2.	Αυγά, ορτύκια και παρόμοια		Ολόκληρα αυγά	24 ολόκληρα αυγά
2.	Γάλατα		Ολόκληρες μονάδες, ή μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,5 l

Επεξεργασμένα τρόφιμα ζωικής προέλευσης

3.	<p>Δευτερογενή τρόφιμα ζωικής προέλευσης, δευτερογενή γαλακτοκομικά προϊόντα όπως αποβουτυρωμένα γάλατα, συμπυκνωμένα γάλατα και σκόνες γάλακτος.</p> <p>Παράγωγα εδώδιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης, λίπη γάλακτος, παράγωγα γαλακτοκομικά προϊόντα όπως βούτυρα, βουτυρέλαια, κρέμες, κρέμες σκόνη, καζέινες, κ.λπ.</p> <p>Μεταποιημένα τρόφιμα (ενός συστατικού) ζωικής προέλευσης, μεταποιημένα γαλακτοκομικά προϊόντα, όπως γιαούρτια και τυριά.</p> <p>Μεταποιημένα τρόφιμα (από πολλά συστατικά) ζωικής προέλευσης, μεταποιημένα γαλακτοκομικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένων προϊόντων με συστατικά φυτικής προέλευσης όταν το ή τα συστατικά ζωικής προέλευσης προεξάρχουν, όπως επεξεργασμένα τυριά, παρασκευάσματα τυριού, αρωματισμένα γιαούρτια, ζαχαρούχο συμπυκνωμένο γάλα).</p>			
3.1.	Υγρά γάλατα, σκόνες γάλακτος, συμπυκνωμένα γάλατα και κρέμες, παγωμένες κρέμες γάλακτος, κρέμες, γιαούρτια		Συσκευασμένες μονάδες ή μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,5 l (υγρό) ή 0,5 kg (στερεό)
	<p>i) Συμπυκνωμένα γάλατα και συμπυκνωμένες κρέμες χύμα πρέπει να αναμειγνύονται επισταμένως πριν από τη δειγματοληψία, ξύνοντας τυχόν προσκολλημένο υλικό από τις πλευρές και τον πυθμένα των περιεκτών και αναδεύοντάς τα καλά. Στη συνέχεια, θα πρέπει να αφαιρούνται περίπου 2 έως 3 l και στη συνέχεια να αναδεύονται και πάλι πριν ληφθεί το εργαστηριακό δείγμα.</p> <p>ii) Γάλατα σκόνη χύμα θα πρέπει να δειγματίζονται ασηπτικώς, εισάγοντας στη σκόνη με ομαλό ρυθμό ένα ξηρό διεισδυτικό.</p> <p>iii) Κρέμες χύμα θα πρέπει να αναμειγνύονται επισταμένως με ένα έμβολο πριν από τη δειγματοληψία, πρέπει όμως να αποφεύγεται ο αφρισμός, το κτύπημα και το δάρσιμο.</p>			
3.2.	Βούτυρο και βουτυρέλαια	Βούτυρο, τυρόγαλα, χαμηλής λιποπεριεκτικότητας προϊόντα επάλειψης που περιέχουν βουτυρόλιπος, άνυδρο βουτυρέλαιο, άνυδρο λίπος γάλακτος	Ολόκληρες ή μέρη συσκευασμένων μονάδων ή μονάδες λαμβανόμενες με όργανο δειγματοληψίας	0,2 kg ή 0,2 l

	Κατάταξη προϊόντος ⁽¹⁾	Παραδείγματα	Είδος του προς λήψη πρωταρχικού δείγματος	Ελάχιστο μέγεθος κάθε εργαστηριακού δείγματος
3.3.	Τυριά, συμπεριλαμβανομένων και επεξεργασμένων τυριών			
	Μονάδες 0,3 kg ή μεγαλύτερες		Ολόκληρες μονάδες ή μονάδες κομμένες με όργανο δειγματοληψίας	0,5 kg
	Μονάδες < 0,3 kg			0,3 kg
	Σημείωση: Τυριά με κυκλική βάση θα πρέπει να δειγματίζονται κάνοντας δύο τομές ακτινωτά από το κέντρο. Τυριά με ορθογώνια βάση θα πρέπει να δειγματίζονται κάνοντας δύο τομές παράλληλα προς τις πλευρές.			
3.4.	Υγρά, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα προϊόντα αυγού		Μονάδες λαμβανόμενες αseptικώς με όργανο δειγματοληψίας	0,5 kg

⁽¹⁾ Ταξινόμηση τροφίμων της ΕΕ: παράρτημα I της οδηγίας 86/362/ΕΟΚ και παράρτημα I της οδηγίας 86/363/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκαν από την οδηγία 93/57/ΕΟΚ (ΕΕ L 211 της 23.8.1993, σ. 1) και παράρτημα I της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 95/38/ΕΚ (ΕΕ L 197 της 22.8.1995, σ. 14).

4.4. Ετοιμασία του εργαστηριακού δείγματος

Όταν το συνολικό δείγμα είναι μεγαλύτερο απ' ό,τι απαιτείται για ένα εργαστηριακό δείγμα, θα πρέπει να διαιρείται ώστε να λαμβάνεται ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί όργανο δειγματοληψίας, τεμαχισμός σε τέταρτα ή άλλη κατάλληλη μέθοδος μείωσης του μεγέθους, μονάδες όμως φρέσκων φυτικών προϊόντων ή ολόκληρων αυγών δεν θα πρέπει να κόβονται ή να θραύονται. Όταν απαιτείται, επαναληπτικά εργαστηριακά δείγματα θα πρέπει να λαμβάνονται στο στάδιο αυτό ή μπορούν να παρασκευάζονται χρησιμοποιώντας την εναλλακτική διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω. Τα ελάχιστα μεγέθη που απαιτούνται για εργαστηριακά δείγματα δίδονται στους πίνακες 3, 4 και 5.

4.5. Πρωτόκολλο δειγματοληψίας

Ο δειγματολήπτης πρέπει να καταγράφει το είδος και την προέλευση της παρτίδας, τον κάτοχο, προμηθευτή ή φορέα, την ημερομηνία και τόπο δειγματοληψίας και κάθε άλλη σχετική πληροφορία. Οποιαδήποτε απόκλιση από τη συνιστώμενη μέθοδο δειγματοληψίας πρέπει να αναφέρεται. Κάθε επαναληπτικό εργαστηριακό δείγμα πρέπει να συνοδεύεται από υπογεγραμμένο αντίγραφο του πρωτοκόλλου, ενώ ένα αντίγραφο θα πρέπει να κρατείται από τον δειγματολήπτη. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας θα πρέπει να δίδεται στον κάτοχο της παρτίδας ή σε αντιπρόσωπο του κατόχου, άσχετα με το εάν πρόκειται να τους δοθεί εργαστηριακό δείγμα. Εάν τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας εκδίδονται μηχανογραφικώς, θα πρέπει να δίδονται στους ίδιους παραλήπτες και να τηρείται παρόμοια ελεγχόμενη διαδικασία.

4.6. Συσκευασία και διαβίβαση του εργαστηριακού δείγματος

Το εργαστηριακό δείγμα πρέπει να τοποθετείται σε καθαρό, αδρανές περιέκτη, ο οποίος να παρέχει πλήρη προστασία από μόλυνση, φθορά ή διαφυγές. Ο περιέκτης θα πρέπει να σφραγίζεται, να επισφραγίζεται δεόντως και να επισυνάπτεται σε αυτόν το πρωτόκολλο δειγματοληψίας. Εφόσον χρησιμοποιείται γραμμωτός κώδικας, συνιστάται να υπάρχουν και αλφαριθμητικά στοιχεία. Το δείγμα πρέπει να παραδίδεται στο εργαστήριο το συντομότερο δυνατό. Κατά τη μεταφορά πρέπει να αποφεύγεται οποιαδήποτε αλλοίωση, π.χ. τα φρέσκα δείγματα θα πρέπει να διατηρούνται δροσερά και τα κατεψυγμένα να παραμένουν κατεψυγμένα. Δείγματα κρέατος και πουλερικών θα πρέπει να καταψύχονται πριν από τη μεταφορά τους, εκτός και αν μεταφερθούν στο εργαστήριο πριν να υπάρξει δυνατότητα εμφάνισης αλλοίωσης.

4.7. Παρασκευή του αναλυτικού δείγματος

Το εργαστηριακό δείγμα θα πρέπει να λαμβάνει ένα συγκεκριμένο αποκλειστικό κωδικό ταυτότητας ο οποίος, μαζί με την ημερομηνία παραλαβής και το μέγεθος του δείγματος, θα πρέπει να προστίθεται στα στοιχεία του δείγματος. Το προς ανάλυση τμήμα του είδους ⁽¹⁾, ⁽²⁾ δηλαδή το αναλυτικό δείγμα, θα πρέπει να διαχωρίζεται το συντομότερο δυνατό. Όταν τα επίπεδα των υπολειμμάτων πρέπει να υπολογιστούν έτσι ώστε να περιλαμβάνονται και τα μέρη τα οποία δεν υποβάλλονται σε ανάλυση ⁽³⁾, πρέπει να καταγράφονται και τα βάρη των διαχωρισθέντων μερών.

4.8. Προετοιμασία και αποθήκευση της αναλυτικής ποσότητας

Το αναλυτικό δείγμα θα πρέπει να λειοτριβείται, εφόσον είναι σκόπιμο, και να αναμειγνύεται καλά, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα λήψης αντιπροσωπευτικών αναλυτικών ποσοτήτων. Το μέγεθος της αναλυτικής ποσότητας θα πρέπει να καθορίζεται από την αναλυτική μέθοδο και την αποδοτικότητα της ανάμειξης. Οι μέθοδοι λειοτριβήσεως και ανάμειξης θα πρέπει να καταγράφονται και δεν θα πρέπει να επηρεάζουν τα υφιστάμενα υπολείμματα στο αναλυτικό δείγμα. Όπου είναι σκόπιμο, το αναλυτικό δείγμα θα πρέπει να υποβάλλεται σε επεξεργασία υπό ειδικές συνθήκες, π.χ. σε θερμοκρασία υπό το

⁽¹⁾ Ταξινόμηση τροφίμων της ΕΕ: παράρτημα I της οδηγίας 86/362/ΕΟΚ και παράρτημα I της οδηγίας 86/363/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκαν από την οδηγία 93/57/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 211 της 23.8.1993, σ. 1) και παράρτημα I της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 95/38/ΕΚ (ΕΕ L 197 της 22.8.1995, σ. 14).

⁽²⁾ Τμήμα προϊόντων για τα οποία ισχύουν τα ανώτατα όρια: παράρτημα I της οδηγίας 90/642/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 95/38/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 211 της 23.8.1993, σ. 6).

⁽³⁾ Για παράδειγμα, οι πυρήνες επιτύρηνων καρπών δεν υποβάλλονται σε ανάλυση, το επίπεδο όμως των υπολειμμάτων υπολογίζεται υποθέτοντας ότι περιλαμβάνονται αλλά δεν περιέχουν υπολείμματα. Βλέπε υποσημείωση 2.

μηδέν, για ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιδράσεων. Όταν η επεξεργασία μπορεί να επηρεάσει τα υπολείμματα και δεν υπάρχουν διαθέσιμες πρακτικές εναλλακτικές διαδικασίες, η αναλυτική ποσότητα μπορεί να συνίσταται από ολόκληρες μονάδες, ή τεμάχια λαμβανόμενα από ολόκληρες μονάδες. Εάν λοιπόν η αναλυτική ποσότητα αποτελείται από λίγες μονάδες ή τεμάχια, είναι απίθανο να είναι αντιπροσωπευτικό του αναλυτικού δείγματος και πρέπει να αναλυθούν επαρκείς επαναληπτικές ποσότητες για να καταδειχθεί η αβεβαιότητα της μέσης τιμής. Εάν οι αναλυτικές ποσότητες πρόκειται να αποθηκευθούν πριν από την ανάλυση, η μέθοδος και ο χρόνος αποθήκευσης θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μην επηρεαστούν τα επίπεδα των υπαρχόντων υπολειμμάτων. Πρέπει να ληφθούν πρόσθετες ποσότητες για επαναληπτικές και επιβεβαιωτικές αναλύσεις, κατά τα απαιτούμενα.

4.9. Σχηματικές παραστάσεις

Σχηματικές παραστάσεις των διαδικασιών δειγματοληψίας που περιγράφονται ανωτέρω δίδονται στο κείμενο που αναφέρεται στην υποσημείωση 8, σελίδα 30.

5. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Τα αναλυτικά αποτελέσματα πρέπει να προέρχονται από ένα ή περισσότερα εργαστηριακά δείγματα ληφθέντα από την παρτίδα και παραληφθέντα σε καλή κατάσταση για ανάλυση. Τα αποτελέσματα πρέπει να υποστηρίζονται από αποδεκτά δεδομένα ποιοτικού ελέγχου⁽¹³⁾. Όταν κάποια υπολείμματα διαπιστώνεται ότι υπερβαίνουν ένα ΑΟΥ, θα πρέπει να επιβεβαιώνεται η ταυτότητα των υπολειμμάτων και η συγκέντρωσή τους να επαληθεύεται με ανάλυση μιας ή περισσότερων πρόσθετων αναλυτικών ποσοτήτων προερχόμενων από το αρχικό εργαστηριακό δείγμα ή δείγματα.

Το ΑΟΥ έχει εφαρμογή στο συνολικό δείγμα.

Η παρτίδα θεωρείται ότι συμμορφούται με το ΑΟΥ όταν το ή τα αναλυτικά αποτελέσματα δεν υπερβαίνουν το ΑΟΥ.

Όταν τα αποτελέσματα για το συνολικό δείγμα υπερβαίνουν το ΑΟΥ, στην απόφαση σχετικά με τη μη συμμόρφωση της παρτίδας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

- i) τα αποτελέσματα που ελήφθησαν από ένα ή περισσότερα, αναλόγως, εργαστηριακά δείγματα, και
- ii) η ορθότητα και ακρίβεια της ανάλυσης, όπως υποδεικνύεται από τα δεδομένα του υποστηρικτικού ποιοτικού ελέγχου.

⁽¹³⁾ Διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου για την ανάλυση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων. Κείμενο SANCO/3103/2000, οι τροποποιήσεις του κειμένου είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Επιτροπής στο Διαδίκτυο.